no petje otrok je ljudstvo ganilo do solz. Občudovati je požrtvovalnost tovarišice, ki je kot edina učna moč na obmejni štirirazrednici naštudirala igrici in pripomogla do tako lepega uspeha. Oblasti pa bi naj vendar enkrat pokazale, da razumevajo težkoče na meji in čimprej izpopolnijo obmejna učna mesta! E. V.

—po **V Bakovcih — v Prekmurju** je priredila šolska mladina dne 11. februarja pod vodstvom agilnega šolskega voditelja Deškoviča šolsko veselico. Na vzporedu so bile deklamacije, petje in dve enodejanki »Kaznovani šaljivec« in »Lažnjiva Milena«. Že večkrat smo imeli priliko opazovati, kako čvrsto se zna o bakovski učenci obračati na odru. Tudi to pot so izvajali učenci svoje uloge izborno. Plačilo za trud šolsk. vodji je bila pohvala in priznanje občinstva.

—po **Šoštanj.** V nedeljo, 25. februarja je priredila ljudskošolska mladina pod vodstvom učiteljstva otroško igro »V kraljestvu palčkov«, ki je v gmotnem kakor moralnem oziru nad vse pričakovanje lepo uspela. Da je s takimi prireditvami treba velikansko potrpljenja in dela, je znano vsem, ki se bavijo s tem. Igralo se je tako ljubko, precizno in naravno, da se je vse čudilo. No, pa saj je bila tudi dvorana nabito polna! Brezhibna je bila tudi scenerija, obleka palčkov, vil, kralja — nad vse pa je ugajal »Norček«. — neka učenka iz V. razreda, ki bi lahko v tej ulogi nastopila na vsakem odru. Vodstvo prireditve je bilo v rokah tovarišic Trobejeve in Okornove ter tovariša Tajnika, pomagalo pa je seveda pridno tudi ostalo učiteljstvo. Trud ni bil zaman in je z uspehom lahko zadovoljno in tudi ponosno vse učiteljstvo ki je pripomoglo na en ali drug način k uprizoritvi. Kakor se čuje, se bo igrica ponovila čez 14 dni ali 3 tedne.

VSAK JUGOSLOVAN MORA BITI ČLAN JUGOSLOVANSKE MATICE!

Nove knjige in druge publikacije.

—kpl **Stanovsko - strokovna knjižnica** Udruženja Jugoslov. Učiteljstva — Poverjeništvo Ljubljana. Zvezek 1.: I. Organizacija jugosl. učiteljstva, II. Pravila UJU, III. Poslovnik UJU — Poverjeništvo Ljubljana. **Izdalo in založilo Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva — Poverjeništvo Ljubljana. Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6.** — Cena za člane 3 Din, za nečlane 4 Dinarje.

Književnost in umetnost.

—k **Stanovsko - strokovna knjižnica** Udruženja Jugosl. Učiteljstva — Poverjeništvo Ljubljana. Zvezek 1. Vsebina: Predgovor. — Organizacija Jugoslovenskega učiteljstva. Udruženje Jugoslovenskog učiteljstva: Centrala UJU. Poverjeništva UJU. Okrajna učiteljska društva UJU — Poverjeništvo Ljubljana. Specijalna in strokovna učiteljska društva. Stalni uradi UJU — Poverjeništvo Ljubljana. Stalni odseki UJU — Poverjeništvo Ljubljana. Kulturno - prosvetne ustanove slovenskegau čiteljstva: a) književna založništva, b) mladinski listi, c) listi za šoli odraslo mladino, d) pedagoško znanstveni listi, e) knjižnice. Stanovsko - gospodarske ustanove v področju UJU — Poverjeništvo Ljubljana: a) zadruge, b) gospodarska društva, c) denarni skladi. — Organizacija Jugoslovenskega učiteljstva Julijske krajine: Centrala, Okrajna učiteljska društva. — Stanovski in strokovni tisk za Jugoslovensko učiteljstvo: Centralni listi. Glasila Poverjeništva UJU. Drugi prosvetni, stanovski in strokovni listi. Gospodarsko stanovski listi. Srednješolski profesorski listi. Uradni in službeni listi. — Pravila Udruženja Jugoslovenskog učiteljstva: Ime i sedište. Svrha. Sredstva. Ustrojstvo. Članstvo. Uprava. Skupštine i sastanci. Delokrug .Izbori. Članarina. Nadzorni Odbor. Časni Sudovi. Razpust Udruženja. Prelazna naređenja. — Poslovnik UJU — Poverjeništvo Ljubljana: Ime in sedež. Namen. Sredstva. Članstvo. Pristop in izstop članov. Dolžnosti in pravice članov. Uprava. Odseki. Sklepčnost in glasovanje. Volitve. Stroški uprave. Članarina. Rezervni sklad. Centralna knjižnica. Poročila stanovskim glasilom. Poslovanje. Nadzorstveni odbor. Častni sod. Razpust poverjeništva. Splošne in prehodne določbe.

Naša gospodarska organizacija.

—g **Občni zbor društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani** se vrši z običajnim sporedom v sredo, dne **28. marca,** ob 10. uri dop. v zgornjih prostorih Učiteljske tiskarne. K obilni udeležbi vabi **odbor.**

—g **Učiteljski zdraviliški dom v Rog. Slatini.** Zadružnikom se naznanja, da se III. redni občni zbor zadruge ne more vršiti dne 19. marca 1923 — kakor je bilo razglašeno v 9. štev. »Učit. Tov.«, ker sta načelnik in tajnik zadržana kot predsednika volilnih odborov pri volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. Občni zbor se zato preloži na sredo dne 28. marca 1923; čas, dnevni red in prostor ostanejo neizpremenjeni. Seja načelstva se vrši ob 9. uri, skupna seja načelstva in nadzorstva pa ob 9.30 istega dne. — **Načelnik: Ant. Gnus.**

—g **Društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam** občni zbor bo 28. marca 1923 ob pol 10. uri v Učiteljski tiskarni.

—g **Društvo »Narodna Šola«** bo imelo svoj občni zbor 28. marca 1923 ob 9. uri v Učiteljski tiskarni.

—g **Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani,** registrovana zadruga z omejenim jamstvom je imela svoj občni zbor 2. februarja t. l. Računski zaključek za leto 1922. ki je bil priobčen v letošnji 3. številki »Učiteljskega Tovariša«, je bil odobren. Obrestna mera hranilnih vlog se je dvignila od 4% na 5%, ona posojil pa od 7% na 9%. »Poverjeništvo UJU je prejelo podpore 150 Din. Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta« pa 250 Din. Pri tej priliki se naznanja, da se na dopise brez vposlanih znamk za 4 Din ne odgovarja.

—g **Učiteljski dom v Mariboru. Darila:** Obveznice 7% drž. inv. posojila (s kuponi od sept. 1922. dalje): Kovačič Edo, naduč. pri Sv. Marjeti na Dravskem polju 1 à 100 Din; Bercé Alojzij, naduč. v Špitaliču 1 à 100 Din; Skok Ela, učit. v Špitaliču 1 à 100 Din; Čuček Jelena, učit. v Grlincih (Prekmurje) 1 à 100 Din; Telkeš Andrej, naduč. v Tišini (Prekmurje) 1 à 100 Din; Zdolšek Bogomir, naduč. v Letušu 1 à 500 Din (s kuponi od marca 1923. dalje); Bregant Zmago, učit. v Rajhenburgu 1 à 500 Din; to je 15 obveznic à 100 Din; skupaj z zadnjič izkazanimi 82 obveznicami 97 obveznic à 100 Din — **9700 Din.** Srčna hvala! Kdo bo poslal **100.** obveznico?! Prekmurčani, zganite se! Saj boste tudi vi imeli koristi od U. D. Saj menda niste v Prekmorji! **Članarina** za 1922: Lecker Tilka in Zidar Verena, učiteljici v Št. Vidu pri Grobelnem, vsaka à 10 Din — 20 Din. — **Za Neratov temeljni kamen** so poslali: Učiteljstvo pri Sv. Marku niže Ptuja 25 Din; Vukan Koloman, naduč. v Bodoncih, (Prekmurje) 10 Din; Viher Leopold, naduč. v Št. Janžu na Vin. gori, 10 Din, Učiteljstvo v Hotizi (Prekmurje) 30 Din, skupaj 75 Din. — Kot **dobrotnik U. D.** se je obvezal tov. Rado Mejovšek, naduč. v Orlivasi plačati znesek 200 Din v mesečnih obrokih ter že vposlal 1. obrok 20 Din. Vsem darovalcem prav iskrena hvala!

—g **Članom Učiteljske samopomoči.** Za 85. smrtni slučaj — Vida Skalovnik, Rajhenburg — se je nakazalo dedičem Din 1016 posmrtnine. Položnice za 84. in 85. smrtni slučaj prejmejo člani v aprilu. Kdor ni še poravnal zneska na zadnjo položnico prosimo, da stori to do 1. aprila tega leta.

Iz nase stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Tajnike okrajnih učiteljskih društev, ki še niso vposlali seznama s tovariši poročenih učiteljic, šolskih vrtnaric in vpokojencev, **ponovno** prosim, da te sezname **nemudoma** vpošljejo, ker sicer ne moremo izvršiti sklepa ožjega sosveta glede članarine omenjenih. — Upravnik listov.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI OKRAJ** je imelo v soboto dne 10. februarja 1923 v deški šoli v Novem mestu svoj redni občni zbor.

Tovariš predsednik otvori 33. občni zbor ter konštatira sklepčnost. V svojem poročilu omenja, da imamo v okraju še precej neorganiziranih in ti zaslužijo vse naše preziranje. V organizaciji je moč! Vse, prav vse, kar imamo, smo dosegli samo potom organizacije.

Tajniško poročilo je podal tov. Hočevar. Društveni odbor je imel, ker so se vse društvene zadeve obravnavale na zborovanjih, samo dve seji; zborovanj pa je bio 6. Na teh so se obravnavale važne šolske in stanovske zadeve. Več vlog se je poslalo na šolske oblasti ter na UJU poverjeništvo v Ljubljani. Udeležba je bila na vseh zborovanjih približno ena in ista. Zbralo se nas je 50—60, seveda vedno eni in isti. Malomarnost nekaterih članov zasluži pač vso grajo. Društveni odbor je povabil pismenim potom vse neorganizirane, da naj pristopijo k društvu, a odzvali sta se samo dve tovarišici. Izmed zborovanj je bilo najvažnejše ono v Trebnjem, kjer nam je pokazalo endotno učiteljstvo, kako naj pospešuje in udejstvuje šola šolske odre. Tov. Kosec nam je takrat podal nekaj praktičnih navodil, kako da pride šola do svojega odra. Tudi učiteljstvo drugih šol v našem okraju je priredilo v minulem letu več mladinskih prireditev.

Blagajniško poročilo je podal isti tovariš. Iz njega posnamemo, da je imelo društvo v minulem letu 11.947 Din 55 p. denarnega prometa. Posameznosti ne bom navajal, samo to moram pribiti, da je sramota za tiste tovarišice in tovariše, ki so odnesli društvu članarino. Prejemali so liste, a ko jih je odbor potirjal za plačilo, so izjavili, da ne plačajo, ker niso prejeli nikakega lista. Članarino zanje pri UJU je moralo utrpeti društvo. Stanovska zavednost, kje si! V prihodnje bomo objavili take tovarišice in tovariše v stanovskem glasilu, da bodo zvedeli vsi, kako zavedni so nekateri!

Članarina za leto 1923 se določi na 100 Din; upokojenci in tovarišice poročene s tovariši plačajo 40 Din.

Ferijalni Savez. O tej točki je odbširno poročal tov. Pirnat. Osnovala se je podružnica T. S. v okrilju učiteljskega društva.

Volitve. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Matko Martin, Novo mesto; podpredsednik Miško Kosec, Trebnje; tajnik Viktor Pirnat, Novo mesto; blagajnik Fran Hočevar, Šmihel pri Novem mestu; odbornika: Dragotin Gregorc, Toplice, Ruška Ravhekarjeva, Valta vas; namestnice: Milena Sušnikova, Lina Klemenčičeva ter Marija Arhova — vse v Novem mestu. Ko se je še določitev prihodnjega zborovanja prepustila novemu odboru, je tovariš predsednik zaključil občni zbor. —r.

+ **Učiteljsko društvo za slovenjraški okraj je imelo svoj redni občni zbor** dne 8. II. t. l. v Slovenjgradcu. Odsotnih je bilo precejšnje število članov. — Predsednik pozdravi navzoče, predvsem g. nadzornika Grmovška ter novodošlo članico tov. Hedvigo Fohn iz Št. Janža pri Dravogradu, konštatira sklepčnost in preide k dnevnem redu.

Tov. predsednik poroča o zadnji seji širšega sosveta U. J. U. v Ljubljani in priporoča, naj si **društvo naroči »Narodno Prosveto«,** kar se sprejme. Prečita se dopis »U. D.« v Mariboru in dopis, v katerem se priporoča knjižica Radovanovića »Osnovne nastave«. (Nekaj izvodov se je že razprodalo.)

Predavanju tov. Schechelna o zgodovini kraja »Slovenjgradec« so člani sledili z zanimanjem.

Poročila: Iz poročila tajnice smo posneli, da je imelo društvo v preteklem društvenem letu 6 zborovanj, katerih so se člani (z enkratno izjemo) udeležili v povoljnem številu. Daljših predavanj je bilo 5. Društvo je štelo 34 rednih članov. — Poročilo blagajničarke je izkazalo 2200·36 D skupnih dohodkov in 2170·75 D izdatkov, torej prebitka 29·61 Din.- Pri sotni pregledovalec računov je našel predložene račune v najlepšem redu, nakar se je tov. blagajničarki izrekel absolutorij.

Volitve: Izvoljen je bil dosedanji odbor s spremembo podpredsednika. Predsednik: Josip Purkhart (Št. Ilj pri Mislinji), podpredsednik: Ignac Kaffou (Št. Janž pri Dravogradu), tajnica: A. Vaupotova (Slovenjgradec), blagajničarka: Marija Arnuševa (Sv. Martin pri Slovenjgr.), odbornika: K. Barle (Sv. Martin pri Slovenjgradcu) in Fr. Mlinšek (Šmiklavž pri Slovenjgradcu), knjižničarka: A. Vaupotova (Slovenjgradec). Prihodnje zborovanje bo dne 12. aprila v Slovenjgradcu.

+ **»UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNA OKRAJA LJUTOMER IN GORNJO RADGONO« JE IMELO SVOJ OBČNI ZBOR** v narodni šoli v Križevcih pri Ljutomeru dne 11. januarja 1923 ob navzočnosti 45 članov. Po pozdravu tov. predsednika prečitajo odborniki svoja letna poročila, na kar se na predlog tov. Sadarja izreče celokupnemu odboru absolutorij in priznanje.

Na to se preide k **novim volitvam,** ki so se vršile po listkih. Med tem pa prečita tov. blagajnik imena posameznih članov, ki izjavijo, da so redni člani in še ostanejo. Nekaj članov se je črtalo.

Članarina se določi na letno 100 Din in sicer 80 Din za UJU; 10 Din za domačo društvo in 10 Din za Učit. Dom v Mariboru od vsakega člana. Omožene tovarišice poročene s tovariši plačajo le 20 Din letno. Članarina se plačuje najmanj četrt letno naprej.

O »izgovoru trdega »l«« je predaval ravnatelj mešč. šole iz Ljutomera tov. Baukart, ki je žel obilo priznanja. Razvila se je živahna debata. Končno je bila sprejeta sledeča resolucija: »Da ne pridemo v konflikt s pravopisjem in govorom na nižji stopnji osnovne šole, prosimo višji šolski svet, naj naredbo glede izgovora trdega »l« predrugači v toliko, da se izvaja ista le na višji stopnji osnovnih šol«.

Sledilo je nato predavanje tov. Čulka **»o pouku srbohrvaščine«** v osnovni šoli in predavanje viš. živinozdravnika iz Ljutomera **o pasji steklini.**

Tov. Ivanjšič je poročal o sklepih zadnje seje šir. sosveta »UJU pov. Ljubljana« in apeliral na učiteljstvo, da vedno podpira »Učiteljsko tiskarno«. Predlog tov. predsednika, da se tov. ravnatelju Antonu Gnusu pošlje društvena čestitka k 60letnici se z odobravanjem enoglasno sprejme. Sklene se, da se vrši prihodnje zborovanje 8. marca v Gornji Radgoni.

Koncem zborovanja sta v energičnem in temperamentnem govoru ožigosala tovarišica Perko in tov. Cvetko nečuveno postopanje vlade glede naših beraško plačanih plač in izjavila, da bomo primorani v borbi za obstanek res riskirati svoj poklic. Učiteljstvo jima je glasno pritrjevalo, a ker ni bilo nobenega konkretnega predloga, zaključi tov. predsednik krasno uspelo zborovanje.

Vršila se je na to I. odborova seja, kjer se je konstituiral novo izvoljeni odbor sledeče: Predsednik: tovariš Karel Mavrič, podpredsednik: tov. Ljudevit Ivanjšič, tajnik: tov. Mirko V. Sadar, blagajnik: tov. Ciril Mikl, knjižničar: tov. Slavko Stopar, pevovodja: tov. Franjo Cvetko, namestnik tajnika: tov. Andrej Horvatič, namestnik blagajnika: tov. Franjo Čeh, namestnik knjiž. in pevovodje: tov. Franjo Zacherl. Pregledovalca računov: tovariša Janko Fürst in Franjo Čulk.

+ **PRI DRUGEM ZBOROVANJU UČIT. DR. ZA BREŽIŠKI IN SEVNIŠKI OKRAJ** nam je predavala gdč. Štupica, učiteljica srbo-hrvaščine v Krškem o **»Početni obuki srpsko-hrvatskoga jezika na osnovnoj školi«.** Predavateljica nam je v kratkih, jedrnatih črticah orisala pot, katere naj bi se držali pri pouku srbo-hrvaščine. Navzoči so predavanju z zanimanjem sledili in ga z burnim odobravanjem vzprejeli, predsednik pa se predavateljici zahvali v imenu društva. — Nato je sledila obširna in živahna debata o volitvi učiteljskih zastopnikov v višji šolski svet. Končno se sprejmejo na predlog tov. predsednika sledeče točke:

1. Društvo stoji na stališču, da je ob volitvi učiteljskih zastopnikov v višji šolski svet neobhodno potrebna najstrožja disciplina vsega slovenskega v UJU organiziranega učiteljstva, da se mora torej manjšina brezpogojno ukloniti večini.

2. Odobrava ključ, ki ga predlaga za bodočo volitev učiteljskih zastopnikov ožji sosvet poverjeništva UJU v dopisu z dne 18. novembra t. l.

3. Društvo izjavlja, da so dosedanji naši zastopniki v višjem šolskem svetu vršili svoje dolžnosti v polni meri ter jim izreka za njihovo delovanje popolno zaupanje in zahvalo. Izraža željo, da bi tudi za prihodnjo funkcijsko dobo prevzeli ta odgovorna mesta.

4. Pooblašča svojega zastopnika pri seji širšega sosveta, da glasuje za tisto listo, ki jo bo določil ožji sosvet z večino zastopnikov okrajnih učiteljskih društev.

Tov. Jamšek prijavi nato minoriteten predlog, ki se glasi: »Ključ za volitev zastopnikov v višji šolski svet se naj spremeni v toliko, da voli učiteljstvo bivše Štajerske enega meščansko-šolskega in enega ljudskošolskega učitelja, a bivša Kranjska pa enega ljudskošolskega učitelja kot zastopnika v višji šolski svet.« — Za ta predlog je glasovalo 7 od 49 navzočih članov.

Mesto zadržanega predsednika pri udeležbi seje širšega sosveta se določi kot namestnik tov. Drnovšek Fr.

Resolucije: Na predlog tov. Tominc Avg. sklene društvo pridružiti se resolucijam »Učiteljskega društva za konjiški okraj« z dne 8. decembra 1922. U. T., v kolikor so one danes še aktualne.

Ker ni bilo drugih predlogov, zaključi tov. predsednik lepo uspelo zborovanje. — Prihodnje zborovanje, obenem občni zbor, v Brežicah. Čas določi predsedstvo.

LISTNICA UREDNITŠVA.

—lu **D. H. n. J.:** Hvala za članek, porabim ga pa med »narodno prosveto«, ker se mi zdi zelo umesten. Pozdrav!

—lu **Ker nam pri sedanjem dragem tisku** ni mogoče dati listu priloge in nam to tudi ne dovoljuje stanje blagajnice, smo morali nad dve strani gradiva odložiti za prihodnjo številko. Cenjene dopisnike prosimo potrpljenja, naj to upoštevajo in nam oproste. Posebno društvena poročila so zastala.

—lu **G. Ant. I., š. r. v p. — St. n. D.:** Vašega spisa, ki ga omenjate na dopisnici, nismo prejeli. Morda ste zgrešili naslov. Smo pa mnenja, da spada zadeva v leposlovni list. Obrnite se do »Zvončka«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 159.

Razpis učiteljske službe.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 18. I. 1923 štev. 228 razpisuje se na deški petrazredni osnovni šoli **v Ljutomeru** nadučiteljska služba v stalno namestitev.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisani službeni poti do

21. aprila 1923

pri krajnem šolskem svetu v Ljutomeru.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru.

dne 12. marca 1923.

Нова књига! Нова књига!

Изишла је нова учбена књига:

„Историја Срба, Хрвата и Словенаца“.

Уџбеник за ученике народних школа.

Одобрен одлуком госп. Министра Просвете О. Н. Бр. 45.659.

Израдио: Јов. Јовановић, референт Министарства просвете.

Књига штампана је ћирилицом на српско-хрватском језику у Учитељској тискари у Љубљани.

Цена броширане књиге јест **14 Дин,** тврдо везане књиге **16 Дин.**

Наручбе прима:

Учитељска тискара,

Љубљана

Франчишканска улица 6.

V korist „Jugoslovenske Matice“!

„IDES“ Prašek za črnilo

raztopljiv v mrzli vodi, prekaša vse tu- in inozemske izdelke in tekoče ekstrakte!

„IDES“ Črnilo v obliki papirja za uradnike in učence. Za več kot 100% cenejši kakor tekoče črnilo!

„IDES“ Antracen in kovinasta črnila. **Zahtevajte vzorce in cenike kateri, se pošiljajo brezplačno.**

„IDES“ tvornica kemičnih izdelkov Tacen pri Ljubljani.